

Jos et toimi mieleiselläni tavalla on minulla oikeus tuhota sinut!

Aikanaan esitettiin televisiossa dokumentti isistä ja äideistä, jotka pahoinpitelivät lapsiaan, jopa sylivauvoja, jotta saattoivat sitten viedä nämä lääkäriin ja saivat itse samalla huomiota osakseen. Tätä sairautta kutsutaan Münchhausen-syndroomaksi toisen kautta. Nämä pahoinpitelyt saattoivat toistua vuosien ajan kymmeniäkin kertoja, ilman että hoitohenkilökunta olisi osannut aavistaa asian oikeaa laitaa. Syyksi vammautumiseen kerrottiin putoaminen, taipumus onnettomuuksiin ja niin edelleen. Jotkut lapsista olivat täynnä luunmurtumia ja jossakin vaiheessa pakostakin alettiin epäillä vanhempia.

Kun sitten nämä vanhemmat joutuivat kiinni itse teosta, jopa televisio-kameran tallentaessa heidän tekonsa, kielsivät he osallisuutensa asiaan, vaikka katselivat kuvaruudulta itseään ja pahoinpitelyään.

Jokaiselle on itsestään selvää, etteivät tällaiset ihmiset ole terveitä, jos itse saadakseen huomiota osakseen vaurioittavat omia jälkeläisiään. Miksi kerromme tällaisesta erikoislaatuisesta sairaudesta? Se muistuttaa tavattomasti kaikkea sitä, mitä meidänkin maassamme tehdään aivan toisenlaisen otsikon alla.

Narsistinen persoonallisuushäiriö aiheuttaa aivan samanlaisia piirteitä ihmisissä, vaikka kaikki onkin onnistuttu piilottamaan terveen ihmisen naamion taakse. Suurimmaksi osaksi tämä vahingoittaminen tapahtuu henkisellä ja hengellisellä alueella, mutta hyvin monissa tapauksissa se johtaa myöskin ruumiilliseen vahingoittamiseen. Narsistinen persoonallisuus ei te tätä aivan samoista perusteista käsin kuin esimerkkinne ihmiset, mutta samankaltaisuus on niin suuri, että se selittää epäileville ihmisille sitä kärsimystä, mistä kymmenentuhannet ovat osallisia meidänkin maassamme, ilman että juuri kukaan olisi uskonut heidän kertomuksiansa, niin uskomattomia kuin ne ovat.

Eihän kukaan sellaisella tavalla halua vahingoittaa lähimmäistään, etenkin puolisoaan tai lastaan? Yleisessä tietoisuudessa ei ole se tosiasia, että lapsia käytetään uskomattomassa määrin vallan välikappaleina niissä perheissä, missä narsistinen persoonallisuushäiriö on hallitsevana. Useiden tapausten kohdalla uskallamme väittää, ettei lapsilla ole mitään arvoa eikä ihmisoikeuksia. He ovat vain välikappaleita, joiden kohtalo on yhdentekevä kiusaajalle. Ei yhtään ajatella heidän parastaan, vaan aikuinen ihminen itse asiassa on mahdollisesti vieläkin enemmän lapsi ajattelultaan ja persoonaltaan kuin perheen pienokainen.

Tässä on asia, josta tulisi enemmän keskustella lastensuojelupiireissä. Maassamme ollaan hyvinkin pitkälle tietoisia siitä, että lapsia kohdellaan huonosti maassamme enemmän kuin aikaisemmin on uskottu. Kun on kysymys narsistisesta persoonallisuushäiriöstä, joudumme alueille, joista ei vielä julkisuudessa ole ollenkaan puhuttu. Häiriintynyt ihminen ei nykyisen tietämyksemme mukaan itse useinkaan tiedosta aiheuttamaansa vahinkoa, koska hän uskoo olevansa hyvä ja ainakin lähes täydellinen ihminen. Hän muistaa kaiken tapahtuneen myöhemmin sen mukaan mitä on itse

asian mieltänyt. Todellisuutta on aivan turha yrittää palauttaa hänen mieleensä, koska hän täysin uskoo omaksumansa ”oikean näkemyksen”.

Kiusaajan puolelta ei siis ole odotettavissa tunnustusta, ja minkä tekee asian todella surulliseksi on se, että totuus hyvin harvoin tulee julki, koska terve puoliso pelkää puhua asiasta, koska katsoo olevan vaarana sen, että lapset kokonaan otetaan pois kummaltakin osapuolelta. Tämä pelko ei ole syntynyt vain terveen osapuolen järkeilyn perusteella, vaan hyvin monissa tapauksissa häntä on uhkailtu jopa järjestelmällisesti. Hänet on kaikin mahdollisin tavoin pyritty vakuuttamaan siitä, että jos hän paljastaa perheen asioita ulkopuoliselle, olkoonkin sitten kysymys mielenterveysammatillisistakin, olisi uhkaaja pitävä huolen siitä, että kiusattu ei missään tapauksessa saisi lapsia. Uhataan pahoinpitelyllä, jopa tappamisellakin, mutta hyvin usein on kiusaaja jopa kirjallisesti valmistautunut todistamaan puolisonsa tai kumppaninsa mielisairaaksi.

On selvästi nähtävissä, että säilyttääkseen omakseen uskomansa vallan ja ylliotteen perheessä, pyrkii kiusaaja kaikin mahdollisin keinoin (mikään keino ei ole hänelle luvaton) murentamaan vastustajakseen katsomassaan ihmisessä ne tekijät, jotka pitävät tätä henkisesti ja ruumiillisesti pystyssä. Olemme jo todenneet, etteivät läheskään kaikki kiusaajat ole älyllisesti huippuja, vaan monet ovat aivan keskitasoisia älykkyysosamäärältään. Mutta on olemassa tekijöitä, jotka ovat ajan myötä (ei hetkessä tai pelkästään geenien perusteella) luoneet heille aivan uskomattoman ja useimmille käsittämättömän ominaisuuden ja strategian alistaa ja mitätöidä toista ihmistä. Osaltaan tämä perustuu heidän omaan, todelliseen tai kuviteltuun näkemykseensä laiminlyödyksi tulemisen kokemuksestaan. Heiltä puuttuu paljon sellaista, mikä normaalilla ihmisellä määrittelee hänen tekemistään ja tekemättä jättämistään, mutta sen vastapainoksi he hienovaraisen salakavalasti ovat tietoisia kaikista mahdollisista keinoista oman hyödyn tavoittelemiseksi ja toisen masentamiseksi ja alistamiseksi.

Heillä ei ole omaatuntoa, vaikka pinnallisen tutkistelun perusteella he saattavat esiintyä hyvin empaattisina ja tunteellisina ihmisinä. Nämä ominaisuudet eivät kuitenkaan ole heissä sisäisinä, vaan ulkoisina tekijöinä. Ne on vain opittu ympäristöstä ja he jäljittelevät näkemäänsä ja kuulemaansa, unohtaen kaiken oppimansa saavutettuaan haluamansa. Siksi jo avioliiton ensi hetkistä lähtien kokee kumppani mahdollisesti suunnattomankin muutoksen toisen persoonassa, koska yhteen liittyminen on perustunut kiusaajan itsensä antamaan vääristettyyn, naamioomaiseen kuvaan. Todellisuus tulee esiin heti kun tämä roolinaamio- ja asu riisutaan.

Tällainen henkilö ei kuitenkaan oikeastaan missään elämänsä vaiheessa luovu roolien käyttämisestä, koska hän ei itse asiassa tiedä kuka on. Siksi entisen roolin tilalle tulee jotakin uutta, ei kuitenkaan huomiota herättävässä määrin. Tarkoitamme tällä sitä, että ulkopuoliset ihmiset tuskin huomaavat näiden rajoitettuun piiriin tarkoitettujen roolien vaihtumista, vaan julkisuutta varten oleva, päällimmäisenä näkyvä terveen ihmisen naamio on hallitsevana.

Kiusaaja kokee ehkä ensisijaisena tehtävänä oman imagonsa ja persoonallisuutensa suojelemisen. Vaikka hän esittää ulospäin hyvin vahvaa ja pelottavaakin henkilöä, on hän suuressa määrin hyvin rikkinäinen ihminen, ja siksi hän tuottaa ympäristöönsä rikkinäisiä ihmisiä, vain erilaisella tavalla haavoitettuja. Tämä itsesuojaus on mitä suurimmassa määrin alitajuista, juuri niiden tekijöiden aikaansaamaa, mistä varmaankin on äärimmäisen vähän todellista tietoa. Miksi aikuisikäinen ihminen käyttäytyy kriisitilanteissa kuin jopa kolmevuotias lapsi? Miten hän voi olla täysin eri persoona julkisuudessa ja kotona? Miten hänen mielensä saattaa heilahdella sellaisella nopeudella, että hiukan ironisesti voidaan hänen muuttavan mieltään kaksi kertaa minuutissa?

Miten niin rikkinäinen ihminen voi sellaisella vakuuttuneisuudella ja voimalla nujertaa täysin normaalina ja terveinä pidetyn ihmisen? Onko hänellä yliluonnollisia voimia?

Olemme kuulleet tapauksista, joissa kiusaaja täysin käsittämättömällä tavalla ilman mitään ennakkotietoja aavistaa kumppaninsa pakoyritykset, aikomukset, joskus jopa ajatuksetkin. Kiusaajalla on siis eräänlaista yliherkkyyttä, joskus hypnoottiselta tuntuva voimaa tunkeutua toisen mieleen. Useat autettavat ovat kertoneet siitä, kuinka heitä pelottaa katsoa kiusaajaansa silmiin. Monelle nuo silmät ovat jääneet pelon kohteeksi jopa vuosien ajaksi eron jälkeenkin.

Uskottavuuden tähden emme voi ottaa tässä kohden esiin uskonnollisia näkemyksiä eikä yliluonnollista maailmaa. Kuitenkaan emme voi olla tuomatta esiin sitä todellisuutta, että näillä kiusaajilla on aivan uskomaton, selittämätön kyky ja vaisto tiettyihin asioihin. Heissä on jotakin siitä selittämättömästä karismasta joka on vallinnut tietyissä kuuluisuuksissakin. Yhä vielä ihmetellään sitä, kuinka Hitler aikaan pääsi sellaiseen valtaan kansan keskellä. Mitä enemmän asiaa on tutkittu ja mitä enemmän tiedämme, sitä käsitettävämmäksi kaikki muuttuu. Aikaa on kulunut noin kuusikymmentä vuotta ja kaikkea on helpompi katsella nykyisestä perspektiivistä. Meitä koskettavat asiat ovat niin lähellä, että niiden katsominen ei ole yhtä helppoa.

Aikanaan uskottiin hyvin laajasti, niin kuin useimmat kai vieläkin uskovat, että Hitlerin kannustimena oli Saksan kansan paras. Mitä enemmän tietoa saamme, sitä enemmän selkiintyy kuva siitä, että hänen ainoa kannustimensa oli suunnaton, rajaton valta. Kun viime hetkillä selvisi niin Hitlerille, Göbbelsille kuin muillekin suurille herroille, että kaikki oli menetetty, olivat he valmiita uhraamaan koko kansan ja tuhoamaan koko infrastruktuurin. Tulevaisuus ei ollut heidän, joten sen saattoi tuhota.

Tästä heräävä mielikuva on mitä tärkein puhuessamme narsistisesta persoonallisuushäiriöstä. Se on mitä kuvaavin kohteenamme olevalle asialle. Se selittää hyvin laajasti sitä, miksi tämä vaikea sairaus on pysynyt sellaisessa määrin piilossa ja miksi niin ilmeisistäkin tosiasioista huolimatta kokonaiskuva ei ole muodostunut. Tietyt asiayhteydet on selitetty täysin väärin ja virheellisesti.

Aivan kuten Hitlerille perikato merkitsi koko maailman loppua, aivan samalla tavalla aikamme persoonallisuushäiriöinen kokee olevan oikeutettua tuhota niin paljon kuin katsoo tarpeelliseksi. Jos hän tuhoutuu, saa kaikki muukin tuhoutua. Hitler olisi halunnut jättää jälkeensä totaalisen tuhon, ajattelematta yhtään henkiin jääneitä kansalaisiaan. Hänen mielestään he kaikki joutivat kuolemaan, koska maailmassa ilman kansallissosialismia ei ollut mitään järkeä elää. Juuri siitä syystä Göbbels ja hänen vaimonsa murhasivat lapsensa ja itsensä. Niin Hitler kuin Göbbelskin omasivat käsittämättömän karisman ja puhujanlahjat saavuttaakseen päämääränsä. Huomionarvoista on se, että koko Saksa oli täynnä keskitysleirejä eri ihmisryhmiä varten, vaikka siitä onkin puhuttu niin vähän. Ei tapettu ainoastaan juutalaisia, vaan itse asiassa kaikki kansanryhmittymät ja kansalaisuudet, mitkä koettiin uhkaksi kansallissosialismille.

Täsmälleen sama henki vallitsee narsistisessa persoonallisuushäiriössä tänä päivänä. Moni ainakin antaa ymmärtää, ettei voi sietää väkivaltaa ja vääryyksiä. Jos olemme oikein ymmärtäneet, oli esim. Himmler niin herkkätuntoinen, ettei hän kestänyt katsella ihmisten tappamista. Mutta mikään omantunnon kaltainen ei toiminut esteenä sille, ettei hän olisi muille antanut määräystä miljoonien tappamiseksi. Moni uhri on kertonut vastaavallaisesta ja usein on jopa lapsia käytetty sanomaan ennen kaikkea äidille kaikki se, mikä eniten satuttaa häntä.

Suurimmalta osalta autettavistamme naisista on viety kaikki omaisuus siinä määrin, että he joutuvat erottauduttuaan asioimaan sosiaalitoimiston kanssa.

Joka on syyllinen, sille saa tehdä mitä vain. Vain kuusikymmentä vuotta sitten kaikui vielä laulu ja sotahuuto: Juutalaiset ovat kaikkeen syyllisiä. Narsistinen persoonallisuushäiriö etsii aina syyllistä. Ja kun joku on syyllinen, saa häntä käyttää hyväkseen joko opetuksesi tai rangaistukseksi. Ajatelkaamme sitä, kuinka jo sodan alkuvaiheessa, ensimmäisten pommitusten jälkeen, ajettiin juutalaisia jo pois kodeistaan jotta saataisiin majoitettua oman maan kansalaiset (oman maan kansalaisia olivat juutalaisetkin, mutta alempaa rotua, ei ihmisiä). Saman saavat nyt kokea lukemattomat ihmiset meidänkin maassamme. Kuinka moni onkaan tuonut julki ajatuksensa, ettei hän puolisonsa tai omaistensa luona asuessaan voi tuntea paikkaa kodikseen. Hän ei tunne itseään edes kunnolla ihmiseksi.

Sisäisesti ehjä ihminen ei tarvitse verukkeita toteuttaakseen päämääräänsä. Hänen omatuntonsa kertoo hänelle mikä on sopivaa ja mikä ei. Maamme seurakunnat näyttävät olevan täynnä ihmisiä ilman omaatuntoa. Jossakin mielessä Yhdysvaltain presidentinvaalien panettelukampanjat jäävät sen varjoon mitä uskonnollisessa maailmassa tapahtuu aivan katutasen ihmisten keskuudessa. Joskus on todellakin tuntunut siltä, että seurakunnissa osittain vallitsee jonkinlainen kansallissosialismi tai jesuiittamainen ajattelu, että tarkoitus pyhittää keinot. Kiusaamista ja vainoja ei suoriteta umpimähkäisesti, vaan kristillinen kasvatus on opettanut etsimään verukkeita ja syytä värienteiden oikeuttamiseksi.

Niinpä kristillisissä piireissä lyödään ja haavoitetaan oikeutetusti, perustellusti. Olemme jo maininneet useampaankin otteeseen, että jonkun auktoriteetin hyväksyminen ja siihen liittyvä oikeaoppisuus riittävät antamaan tuen hyvin laajamittaisellekin vääryydelle.

Kautta aikojen on ollut käsittämättömintä se, kuinka laajoissa piireissä ja kokonaisvaltaisesti on annettu ymmärtää, että tietynlainen vääryyden kokeminen ja henkinen väkivaltakin ikään kuin kuuluu kristillisen seurakunnan historiaan. Meille on siis vuosikymmenien ajan opetettu, että tietty määrä vääryyttä on väistämätöntä eikä sitä vastaan tule taistella tai puolustautua. Kuinka sokea ihminen voikaan olla! Vasta jälkepäin on selvinnyt, että tätä opetusta ovat jakaneet nimenomaan ne ihmiset, jotka väkivaltaa ovat harrastaneet.

Kirkkohistoria todistaa meille, että vainoja on ollut aina ja totuuden puhuja on ollut kauhistus. Omista joukoista on noussut esiin totuuden vastustajia, mutta aina ennen vastustajat ovat selvästi ottaneet rintaman entisen joukon ulkopuolella. Nyt menneiden vuosikymmenien kokemus osoittaa, ettei vastustus niinkään ole tullut ulkopuolelta tai tällaiselta erottautuneelta ryhmittymältä, vaan saman auktoriteetin tunnustavat ihmiset ovat saman lipun alla, samassa ryhmittymässä, kamppailleet toisiansa vastaan. Miten tällainen tilanne ylipäättään on tullut mahdolliseksi? Auktoriteettihenkilön palvonnan johdosta. Usein tällainen auktoriteetti omaa niin paljon narsistisia piirteitä, ettei hän suorastaan halua puuttua palvojiensa ja kunnioittajiensa vääryyksiin, vaan ehkä tiedostamattaankin nauttii arvovallastaan, käsittämättä näiden sisäisten ristiriitojen tekemän tyhjäksi kaiken hyvän tarkoituksen. Tällainen auktoriteetti ei käsitä, etteivät nämä ihmiset todellisuudessa palvo häntä, vaan käyttävät hänen lahjojaan ja karismaansa sairaalloisella tavalla oman imagonsa ja tarkoituksensa toteuttamiseen.

Olisi väärin väittää jonkin aivan uudenlaisen vääryyden syntyneen. Ei, kaikkea on ollut aina, mutta joidenkin uskonnollisten liikkeiden keskuudessa on nyt ollut ennennäkemätöntä jakautuneisuutta saman lipun alla toimivien ihmisten keskuudessa. Tietyn opilliset asiat ja erikoisesti korostetut opit ovat aikaansaaneet uskomattoman röyhkeän vallantavoittelun ja narsistisen mielen julkitulemisen. Kristilliset totuudet on otettu yksilöiden tai pienryhmien vallan välineiksi, niin että saman lipun alla, saman auktoriteetin varjolla, sama totuus selitetään nyt kymmenilläkin eri tavoilla, itse kunkin ryhmän tai ideologian hyväksi.

Kristillinen elämä ja näkemys perustuu alun perin meidän Herramme antamaan esikuvaan siitä, että suurin olkoon pienin, eli jokainen todellinen kristitty on kutsuttu palvelemaan, ei vaatimaan palvelua. Nyt on aivan ennustusten mukaisesti narsistinen maailmankuva vallannut erikoisella tavalla kristilliset yhteisöt, niin ettei juurikaan löydy palveluhaluista ihmisiä.

Joskus tuntuu suorastaan jumalanpilkalta lukea niitä Uuden Testamentin kohtia, joissa puhutaan toinen toisensa rakastamisesta ja lempeydestä, armahtavuudesta ja anteeksiantamisesta. Narsistinen asenne on saanut

valtaa jokaisessa kristillisessä yhteisössä ja itsensä kieltävä näkemys on jo monen mielestä vanhanaikainen.

Miksi niin paljon selitetään kaikkia vaikeuksia, miksi määritellään kuinka paljon vääryyttä tulee sietää? Emmekö voisi sopia, ettei vääryys missään määrin ole oikein eikä sallittua? On aivan eri asia se, hyväksymekö vääryyden vai hyväksymmekö sen tosiasian, että vääryyttä tapahtuu, teemme sitten mitä tahansa. Ero näiden kahden asian välillä ei näytä olevan suuri, mutta asenteemme määräävät uskomattomassa määrin todellista tekemistämme.

Vääryyden hyväksyminen pienimmässäkin muodossa tuo mukanaan uutta vääryyttä ja lopulta joudumme toteamaan, että on saavuttu vääryyden maailmaan. Tässä on yksi selitys sille, miksi kaikki väärä henkinen vallankäyttö on saanut sellaisen vallan kristillisissäkin piireissä. Väärä kristillisyyttä merkitsee aina samanaikaisesti henkistä väkivaltaa!

Psykopaatti ei tunne pelkoa samalla tavoin kuin normaali ihminen. Hänen säikähtämisreaktionsa on huomattavasti pienempi kuin normaalilla ihmisellä. Hänen ns. pelottomuutensa on loppujen lopuksi haitallinen hänelle, sillä tämä pelottomuus perustuu kykenemättömyyteen ennakoitua tulevaa, koska tällainen ihminen useimmiten on hetken lapsi. Hän ei näe mutkan tai kulman taakse, koska hänen elämänsä asenteensa perustuu äärettömään itsekkyyteen, kyvyttömyyteen tuntea toisen ihmisen kanssa. Siksi hän ihmissuhteissaankin pettyy jatkuvasti.

Hän kuitenkin omalla tavallaan pelkää, ei tulevaisuutta, ei sitä mistä normaalisti puhumme, vaan hän ehkä suurimmin pelkää, tai paremminkin on huolissaan sen suhteen, että kadottaa saavuttamiensa etuja. Jokin hänen alitajunnassaan viestittää hänelle omantunnon puutteesta huolimatta saavutettujen etujen ristiriitaisuuden. Hän on ominut itselleen melkoisen määrän sellaista, mikä ei ole omiaan hänelle, eli ei ole hänen omakohtaista omaisuuttaan tai ominaisuuttaan. Hän ikään kuin luvatta lainaa ja omaksuu toisen ihmisen hyviä piirteitä ja saavutuksia, uskoen lyhyessä ajassa kaiken olevan omia saavutuksia. Erilaiset tilanteet, mahdolliset ristiriitaisuudet, epäonnistumiset, itsensä nolaamiset, negatiiviset tunteet, eivät saavuta hänen sisintä olemustaan, koska se ei pysty käsittelemään eikä sietämään niitä. Ne on ohjelmoitu ikään kuin tietokoneen totaalisen kieltämisen eli poispyyhkimisen sektoreille, niin että ohjelma joko pyyhkii ne pois kokonaisuudessaan tai laatii niille sopivamman selityksen. On lukematon määrä tilanteita, joita ei voi selittää pois, mutta mille voi antaa uuden ja sopivamman selityksen. Eli kiusaaja kirjoittaa itse asiassa koko historiansa uudelleen, itselleen sopivaksi ja kunniaa tuottavaksi. Kaiken mitä ei voi pyyhkiä pois ja unohtaa, kirjoittaa tämä ohjelma puolison tai läheisen historiaan tai elämään.

Kiusaaja on ehdottomasti sitä mieltä, ettei pysty tekemään eikä halua tehdä mitään pahaa. Jos jotakin epäilyttävää tapahtuu, on siihen syyllinen aina toinen osapuoli, ja kiusaajan syyllistäminen on ilkeämielinen virhe,

koska hän tarkkaan tietää millainen ihminen on, tai ainakin tietää mitä ei missään tapauksessa tekisi.

Tämä ohjelmoitu kieltäminen ja vastuun pakeneminen ei ole minkään pienen prosessin tulos, eikä sitä selitä pelkkä geneettinen perimä eikä muutamat lapsuuden kokemukset tai järkytykset. Omantunnon puuttuminen tai katoaminen ei tapahdu minkään yksinkertaisen mekanismin vaikutuksesta.

Useat uhrin ovat yrittäneet löytää selityksen kiusaajansa käytökselle. Suvussa saattaa ilmetä laajemmaltikin tietynlaista luonnehäiriöön viittaavaa käytöstä, mutta siitä huolimatta mahdollisesti suuremmastakin sisarusparvesta vain yksi sairastuu. Kysymys ei varmaankaan ole niin paljon siitä millaisissa olosuhteissa ihmiset elävät, vaan millä tavoin yksittäiset perheenjäsenet mieltävät kokemansa. Yksi sisaruksista, sairastunut, saattaa väittää mitä suurimmalla vääryydellä, että perheessä isä törkeällä tavalla alistii äitiä. Kukaan muu ei ole samaa mieltä, vaan on sitä mieltä että äidillä oli hyvä olo isän kanssa. Ongelma ei siis välttämättä ole ollenkaan ympäröivissä olosuhteissa, vaan yksilön sisäisen persoonallisuuden vääressä tulkinnassa. Jokin ihmisen kehityksessä, mahdollisesti varhaisessa lapsuudessa, on vääristänyt hahmottamiskyvyn. Kysymys saattaa olla muille havainnoimatta jääneestä järkytyksestä tai pettymyksestä, muiden perheenjäsenten huomaamattaan sairastuneeseen kohdistamasta käytöksestä. Kuinka paljon riippuukaan elämämme omista, usein alitajuisista tulkinnoistamme! Toinen kokee asian täysin päinvastaisena, selittää sen täysin toisin.

Käsityksemme mukaan narsistista persoonallisuushäiriötä voidaan hoitaa teoriassa, mutta yksinomaan hoitoresurssien puutteessa kaikki spekuloinnit jäävät teorian tasolle. Miksi sitten tuoda näitä asioita esiin? Aivan kuten on yleensäkin ihmiselämän suhteen, on tiettyjen asioiden kukoistaminen tai kuihtuminen kiinni auringonpaisteesta ja kastelusta. Tiedetyt asiat kehittyvät sen mukaisesti kuinka paljon niiden kehitykselle suodaan edistäviä tekijöitä. Miksi vasta nyt on alettu puhua tästä asiasta? Koska se on saavuttanut sellaisen kasvun, että versot tulevat näkyviin. Miksi? Olosuhteet suotuisalle kehitykselle ovat saavuttaneet tietynlaisen lakipistensä. Mitä pidemmälle tietynlainen hyväksyminen ulottuu, sitä paremmin asia kukoistaa.

Narsismille on annettu aivan liian suuri hyväksyntä ja siten uhrien osa on tullut entistä surkeammaksi. Jos hyväksyntä saataisiin pienenemään, vähenisi myöskin narsismin röyhkeys, koska näille ihmisille kasvojen säilyttäminen on yksi elämän perusasioista. Eli todellisuudessa olemme jokainen syyllisiä antaessamme hyväksyntämme väärinkäytöksille ja toisen ihmisen hyväksikäytölle. Kieltäytyessämme uskomasta kärsivien kertomuksia olemme vastoin uskomustamme tukeneet kiusaajien käsivarsia ja tavallamme rohkaisseet heitä valitsemallaan tiellä.

Jos narsismista puhuttaisiin tarpeeksi, ehkäisisi se jossakin määrin sen leviämistä ja ihmisten kärsimystä. Nyt kuitenkin useimmat, jotka yleensä ottaen suostuvat joihinkin näkemään, katsovat ongelman niin monimutkaisek-

si ja laajaksi, että mieluummin vaikenevat ja nostavat kätensä pystyyn antautumisen merkiksi.

Copyright Markku Vuori